

Zbornik Muzeja Đakovštine 6

Muzej Đakovštine Đakovo, 2003.

Muzej Đakovštine konačno se nakon niza peripetija okućio u svom novom i reprezentativnom zdanju. Otpočele su i povremene izložbe, promocije knjiga i ina kulturna zbivanja koja ga trebaju i potvrđivati, uz primjeren stalni postav, a tu je sada i već šesti broj *Zbornika* koji ovu ustanovu dostojno predočava i ostavlja trajniji spomen na njeno djelovanje u ovom našem prostoru i vremenu.

Zbornik je počeo izlaziti 1978. godine pod imenom *Đakovo i njegova okolica*, a sljedeća dva sveska izašla su 1982. i 1985. godine. Nakon toga vodstvo i uređivanje preuzima mr. Borislav Bijelić, kustos povjesničar, koji uspjeva unatoč poratnim (ne)prilikama i materijalnoj oskudici osigurati kontinuitet četvrtim i petim brojem, 1997. i 2001. godine, a kvalitetu potvrditi i podići novim, 6. *Zbornikom* u 2003. godini.

Sadržajno je materija podijeljena u , sada već tradicionalno, tri dijela: Članci, Građa, te Kritike, ocjene, prikazi i reagiranja; sve je skladno popraćeno slikovnim materijalom i dokumentima, stručnim sažecima i prijevodima na engleski jezik, te privlači pažnju na oko dvjestočetdeset stranica.

Zdenko Radelić sa Hrvatskoga instituta za povijest u Zagrebu zaintrigirao je čitatelje već na samom početku sa uistinu zanimljivim radom *Križarska gerila u Đakovštini 1945. – 1946.*, gdje je, uvodno predočivši stanje križarskog pokreta, detaljnije prikazao, uz ostale, i djelovanje skupine Filipa Tomića Slavonca na području Đakovštine u cilju obnove NDH. Zlata Živaković-Kerže iz brodske Povijesne podružnice konzistentno je predočila *Povijest nogometnih klubova u Đakovu (1910. – 1941.)*. Obrađeni su osnuci i djelovanja đakovačkih nogometnih klubova, a kontinuitet možemo pratiti od ŠK Certissa iz 1924. godine. Slijede četvorica domicilnih autora; Bijelić se potvrdio nastavkom rada o đakovačkim projektima željezničkih pruga, naime nakon teme o izgradnji pruge Osijek – Đakovo – Vrpolje, sada je predstavljen *Nikada realizirani projekt gradnje vicinalne željeznice Našice – Đakovo*. Za očekivati je i ukoričen i završen rad o

đakovačkim prugama i vraćanje obola pokojnom ocu željezničaru. *Đakovački Zagrepčanin* Vladimir Geiger (HIP Zagreb) prikazao je *Osnivanje i pravila židovskih društava u Đakovu* koja su obogatila društveni život tijekom 19. i prve polovice 20. stoljeća u Đakovu. Mladi Branko Ostajmer predstavio se znalačkim radom o uvijek aktualnim izborima za Sabor, pa tako i onim vrlo zanimljivim iz 1884. godine u Đakovštini, dok je agilni Željko Lekšić podrobno opisao nastanak stare jezgre Đakova – *Strossmayerov trg*.

Drugi dio *Zbornika – Građa* donosi rad Stjepana Matkovića (HIP Zagreb) sa obimnim dokumentarnim priložima o sporu tijela javne uprave i Đakovačke biskupije oko pravno-kaznene nadležnosti nad sjemeništarcima, te o predizbornim kretanjima u Đakovu 1884./'5. godine. Danijel Petković iz Gradskog muzeja Vinkovci predstavio je četiri đakovačke cehovske diplome, koje je uz ostale prezentirala njegova ustanova, a na kraju je Vesna Božić – Drljača iz Državnog arhiva u Osijeku iscrpno prikazala *Kulturno – prosvjetni rad na području grada Đakova 1949. – 1951.*

U *Kritikama* je gdjekad pokušano donijeti vrijednosni sud i prikaz osamnaest knjiga i publikacija koje su tiskane u ili o Đakovu, te Đakovštini - Strizivojna, Gašinci, Gorjani, Drenje i Vučevci. Time urednik Bijelić nastavlja s predočavanjem đakovačkog produktivnog izdavaštva između dva *Zbornika*, a dijelom i sam, uz ostale domaće autore; kojima ponekad nedostaje objektivnih kritičkih stavova (odskače i obećava mladi Ivan Kunštić); daje obrise eksplozije zavičajnih tiskovina u posljednjem desetljeću. Posebno se ističu vrijedni radovi o Strizivojni, značajan rad Branke Migotti o pozlaćenim staklima sa Štrbinaca,, Geigera o Nijemcima u Đakovštini, *Dorfchronik Wutschewzi, Naše teme...*

I nažalost - *In memoriam*: o samozatajnom muzealcu Jurjeviću i u narodu omiljenom msgr. Ćirilu Kosu, umirovljenom bikupu đakovačkom.

Šesti *Zbornik Muzeja Đakovštine* urednik je Bijelić uspio podići na višu kvalitativnu razinu, obogativši ga respektabilnim znanstvenim imenima, uglednim gostujućim, kao i dokazanim domaćim autorima, zanimljivom i dobro obrađenom stručnom građom, ali i prikazom zavičajnog izdavaštva, gdje bi u buduće moglo biti više kompetentnog pogleda izvana, dobivši tako mozaik koji oslikava trenutno zaustavljenu vremensku panoramu đakovačkog podneblja.

Hrvoje Miletić